

Lundeåne

Nedre del av Lundeåne med Aabergs mølle i bakgrunnen. Foto: P. A. Flak/DF

Lundeåne (off.: *Lundeåna*) utgjør sammen med [Eieåne](#) den nedre del av Hellelandsvassdraget, et vassdrag som har et nedslagsfelt på 243,3 km³ og en høydeforskjell på 0 til 906 m.o.h. Åne (elva) har sannsynligvis navnet sitt etter stedsnavnet [Lunden](#). Lengden er rundt 1,2 km.

Fra sitt utløp i Slettebøvatnet renner den mellom [Havsøya](#) og Hobdalen til den treffer [Elverhøy](#) og passerer på begge sider av denne. Omtrent halvveis mellom Slettebøvatnet og utløpet i [Vågen](#), nedenfor Nedre Sandbakkvei 10, er det bygd ei renne som leder vann fra elva mot inntaket til byens eldste kraftstasjon, bygget av [Egersunds Uldvarefabrik](#) i 1900. Den er fortsatt i drift. Før ullvarefabrikken var det [Aabergs mølle](#) som utnyttet vasskraften her.

Før det ble alminnelig med innlagt vann i husene var det var allmenne vaskeplasser i elva i enden av [Bjerkreimgaten](#) og ved det sørvestre hjørnet av [Damsgårdsbrua](#).

Kryssing av elva skjedde fra gammelt av ved et vadested omtrent der Damsgård bru ligger i dag. Her var det også gangsteiner som ga folk mulighet til å ta seg tørrskodd over åne. Siden var her ei kloppebru før dagens bru ble bygd i slutten av 1840-åra.

Fram til 1850-åra lå Lundeånas utløp i Vågen lenger inne enn i dag. Da var [Lervika](#) ei vik og [Planen](#) var ikke fylt ut. Som følge av store flomskader, forårsaket av ekstremværet Synne, ble det i 2016/17 utført store flomsikringstiltak i elva mellom Elverhøy og utløpet i Vågen.¹⁾

1)

Kilder: NVE: Flomsonekart, Delprosjekt Egersund; Arvid Midbrød: Der Egersund ble lagt. Dalane Folkemuseums årbok nr. 11, s. 26 f; Abram K. Sørdal: Samferdsel og kommunikasjon i Eigersund og omegn i eldre til. Dalane Folkemuseums årbok nr. 14, s. 47; Harald Hamre: Egersund byhistorie, B2, s. 184

© Egersund byhistoriske leksikon
<https://www.dalanefolkemuseum.no/leksikon/>
 PDF produsert 15.04.2026 01:58.
 Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.

Produsert med støtte fra:
 Dalane Folkemuseum
 Museumsveien 20, 4373 Egersund
<https://dalanefolkemuseum.no>